

MONTESSORI PEDAGOGIKA

Vaněčková, Netíková
4.Dubna 2013

Charakteristika Montessori pedagogiky

- Nový přístup k dítěti
- Svobodný prostor a volba práce
- Věková různost ve třídě
- Rada učitele až po požádání dítěte

„Pomoz mi, abych to dokázalo samo“

Základní principy Montessori

- Senzitivní období
- Trojstupňové vyučování
- Prostředí ve školce
- Svoboda jako základ
- Princip klidu a ticha
- Materiál Montessori a práce s chybou

Senzitivní období

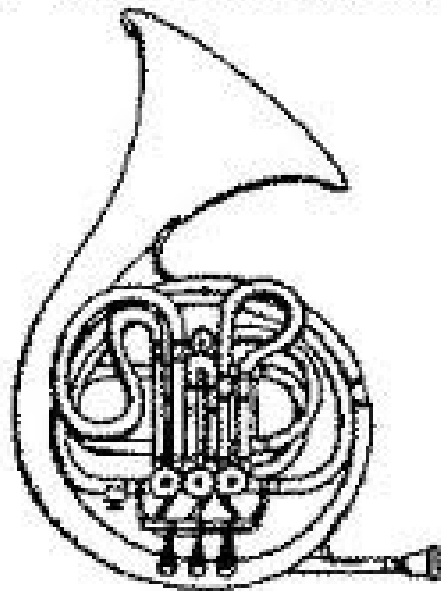
- Citlivé období dítěte na něco
 - Dítě přirozeněji pracuje a učí se
 - Rychleji než jindy si osvojuje znalost/schopnost
 - Např.: rozvoj řeči, fascinace malými věcmi či fáze pořádku nebo pohyb
-
- V senzitivním období (do 6ti let) se dítě naučí o polovinu více než mimo toto období

Trojstupňové vyučování

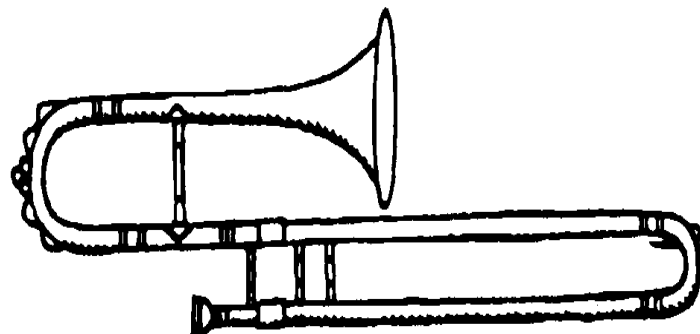
- Pouze u dětí předškolního věku
- Spoj zkušenosti s abstraktním pojmem
- 3 stupně poznání a fixace
 - Ukážeme na předmět a pojmenujeme ho
 - Dítě samo pojmenovává předmět
 - Kontrola spojení předmětu s pojmem

Praktická ukázka trojstupňového vyučování ŽESŤOVÉ NÁSTROJE

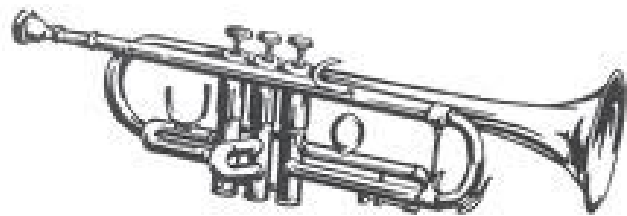
- LESNÍ ROH

- POZOUN

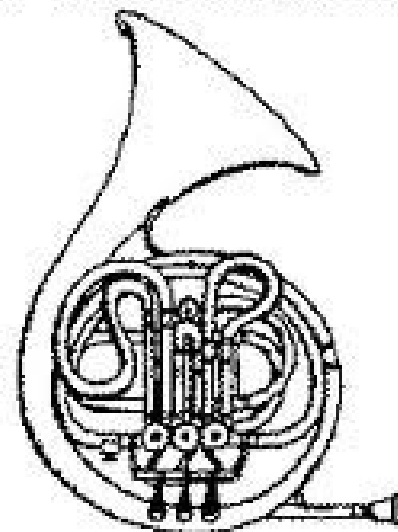
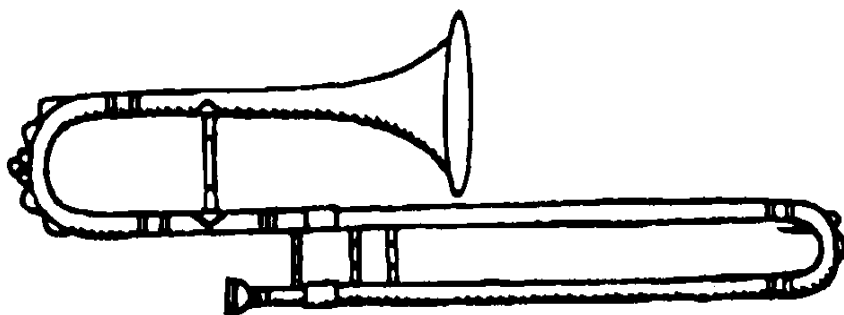
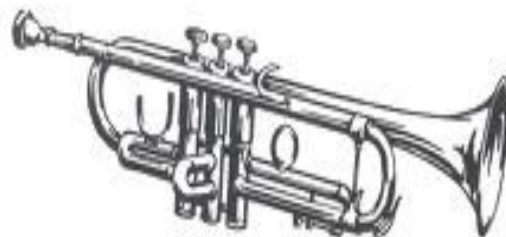
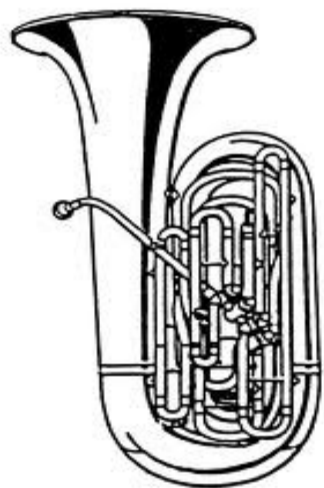

- TRUBKA

- TUBA

Prostředí ve školce Montessori

- Pomůcky rozvíjející samostatnost
- Práce s malými předměty (zmenšeniny věcí)
- Žádné soutěže a konkurenční prostředí
- Správné prostředí školky:
 - Kvalitní pedagog (rozpozná senzitivní období)
 - Vhodné prostory (rozmanité)
 - Správný uspořádaný materiál (mnoho druhů)

Svoboda jako základ

- Svobodné rozhodování
- Možnost pracovat s něčím bez čas.omezení
- Žádné tresty ani odměny
- Meze svobody:
 - Svoboda pro dítě do doby, kdy ruší svobodu kamaráda
 - Nechovat se hrubě a hlučně
 - Svoboda znamená vlastně pracovat samostatně

Polarizace pozornosti

- Překvapivě dlouhé období soustředěnosti
- Podmínkou je:
 - Duševně zdravé dítě
 - Svoboda volby
 - Časová flexibilita
- Po uspokojení práce s materiálem dítě zažívá pocit nasycenosti – samo přestane

Princip klidu a ticha

- Důraz na práci v tichosti
- Ticho je dítěti přirozené k činnosti, kterou je pohlcen
- Práce s materiálem na koberečkách
- Návvyk: „Hra na ticho“

Materiál Montessori a práce s chybou

- Specifický materiál plní svůj účel
- 3 hlavní rysy:
 - Konkrétnost
 - Izolace vjemových rysů
 - Funkční celistvost
- Výhoda materiálu:
 - Dítě pracuje samostatně
 - Práce s chybou

Osnovy Montessori školky

- Osnovy rozděleny podle oborů
- Každý obor má svůj určitý materiál
- Posloupnost probírané látky:
 - Cvičení praktického života
 - Smyslové cvičení
 - Řeč
 - Matematika
 - Kosmická výchova

Cvičení praktického života

- Rozvoj dítěte, aby se o sebe postaralo v běžném denním rytmu
- Oblékání, hygiena, morální chování, obsluha u stolu apod.

Smyslové cvičení

- „*Od uchopení k pochopení*“ (M.Montessori)
- Dítě poznává díky všem smyslům
- Vlastnost materiálu:
 - izolování jedné vlastnosti
(hledej tvary jedné barvy)
- Rozdělení materiálu
 - materiál na rozlišování rozměrů, barev, tvarů, váhy, vůní, chutí apod.

Řeč

- Rozvoj obecně s množstvím smyslově poznaných věcí
- Úkol pedagoga: Nechat dítě mluvit

Matematika

- Využití materiálu smyslového
- Dítě sleduje vztahy, analyzuje vlastnosti
- Materiál v sériích po deseti
 - Tzv. desetinný systém

Kosmická výchova

„Člověk je součástí jednotného plánu, proto by se měl chovat slušně, přírodu ochraňovat a ne se chovat jako pán země“

„Pravým kosmickým posláním člověka je vítězství lásky a spravedlnosti mezi lidmi, utvoření světa přátelství“

Role učitele ve školce Montessori

- V běžné školce:
 - Pedagog je průvodce, udává směr
 - Chválí a trestá
 - Řídí aktivity dětí
- Ve školce Montessori:
 - Pedagog je rádce, pomocník a pozorovatel
 - Nedává pokyny ani povely
 - pomáhá, když je potřeba
 - Neorganizuje nic hromadně

Použitá literatura

- *Metoda Montessori pro naše dítě: inspirace pro rodiče a další zájemce.* Redaktor Karel Rýdl. Pardubice: FF Univerzity Pardubice, 2006, 140 s. ISBN 80-719-4841-1.
- MONTESSORI, Maria. *Tajuplné dětství.* 1. české vyd. Praha: Nakladatelství světových pedagogických směrů, 1998, 131 s. ISBN 80-861-8900-7.
- *Jak přispívá Montessori pedagogika k rozvoji dítěte.* Bakalářská práce. Šárka Vaněčková (2012)

DĚKUJEME ZA POZORNOST

Šárka Vaněčková
Sabina Netíková

